

2/ΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΑΜΑΣΙΟΥ

ΘΕΜΑ: ΤΟ ΣΤΑΦΥΛΙ-Η ΕΛΙΑ

**ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΜΑΣ.**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

ΘΕΜΑ: Το σταφύλι – η ελιά – Τα προϊόντα που παράγουν στο χωριό μας έρχονται στο τραπέζι μας

Οι φορείς και τα πρόσωπα που συνεργάστηκαν στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε από τη νηπιαγωγό του 2/θέσιου Νηπιαγωγείου Δαμασίου Σταυροπούλου Αλεξάνδρα και υλοποιήθηκε με τη συνεργασία της υπεύθυνης σχολικών δραστηριοτήτων κ. Χατζημήχου Κων/να. Τον πρόεδρο της τοπικής κοινότητας Δαμασίου, το Δεληχαιο Ίδρυμα Δαμασίου, το Κ.ΑΠ.Η Δαμασίου, τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του 2/θέσιου Νηπ/γείου Δαμασίου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Αφορμή για την επιλογή του θέματος αποτέλεσαν οι ανακοινώσεις των παιδιών από τον Σεπτέμβριο εποχή που οι γονείς τους ασχολούνταν με τον τρύγο και στη συνέχεια με το μάζεμα των ελιών που βρίσκονται παντού τόσο μέσα στο χωριό όσο και ολόγυρα στον κάμπο. Επιλέγουμε λοιπόν ως θέμα το παραπάνω, διότι σχετίζεται με τις εμπειρίες των παιδιών. Ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα τους. Υπάρχει δυνατότητα εξερεύνησης εκτός τάξης. Μπορούν να συνεισφέρουν και γονείς.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στα πλαίσια των διαθεματικών και διεπιστημονικών προσεγγίσεων της γνώσης των νηπίων, το θέμα που επεξεργαζόμαστε στο Νηπιαγωγείο μας για τη σχολική χρονιά 2012-2013 είναι «το αμπέλι- η ελιά».

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η μεθοδολογία του προγράμματος βασίστηκε στη βιωματική προσέγγιση της μάθησης. Με τη μέθοδο της ιδεοθύελλας, ζητήσαμε από το κάθε παιδί να μας πει, ότι γνωρίζει για το αμπέλι – ελιά προϊόντα που παράγονται στο χωριό τους. Γράψαμε τις προτάσεις τους. Υλοποιήσαμε το πρόγραμμα με: **α.** Συλλογή πληροφοριών – παρατήρηση **β.** Φωτογράφιση, **γ.** με επισκέψεις, **δ.** συνεντεύξεις, **ε.** με παιχνίδια σε μικρές ομάδες.

Συζητούν, ρωτούν, ανταλλάσσουν ιδέες και προτείνουν να πάμε στο γειτονικό ελαιώνα και στο οινοποιείο. Η νηπιαγωγός παρακολουθεί το αμείωτο ενδιαφέρον των παιδιών και δράττει την ευκαιρία για να οργανωθεί και να γίνει επίσκεψη εκείνη κιόλας την στιγμή.

Η νηπιαγωγός προκαλεί συζητήσεις και νέους προβληματισμούς. Σχεδιάζει τρόπους υποστήριξης της έρευνας που πιθανόν να ακολουθήσει και προβλέπει πιθανές κατευθύνσεις και γραμμές.

Το θέμα που ορίζεται για διερεύνηση από τα παιδιά και τη νηπιαγωγό είναι: **«Τα σταφύλια και οι ελιές του τόπου μας»**. Τα παιδιά ζωγραφίζουν τις ιδέες και τις γνώσεις τους.

Η διαθεματική προσέγγιση του θέματος μας επέτρεψε να συντάξουμε τρία προγράμματα διάρκειας (αρχές Οκτωβρίου 2012 έως το τέλος Μαρτίου τοθ 2013).

A) Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: **«Τα σταφύλια και ελιές του τόπου μας»**.

B) Αγωγής Υγείας: **«Αμπέλι-Ελιά και υγεία»**.

Γ) Πολιτιστικού προγράμματος: **«Η ελιά σύμβολο ειρήνης και φιλίας»**. Το αμπέλι στην εκκλησιαστική παράδοση.

Γενικός σκοπός του σχεδίου δράσης

- Η βιωματική προσέγγιση και απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων και η σύνδεσή τους με προηγούμενες εμπειρίες από το φυσικό και κοινωνικοπολιτιστικό περιβάλλον.
- Η ευαισθητοποίηση των νηπίων και η θετική τους στάση απέναντι στη χρησιμότητα των προϊόντων που παράγουν στο χωριό τους.

Καθορισμός επιμέρους στόχων του προγράμματος

A) Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

- Να μάθουν για την καλλιέργεια των προϊόντων τους καθώς και την επίδραση στην οικονομική πολιτιστική και κοινωνική ζωή του τόπου.
- Η αναγνώριση της αισθητικής και συναισθηματικής αξίας της φύσης.
- Συνειδητοποίηση θετικής και αρνητικής επέμβασης της τεχνολογίας και εξέλιξης στην παραγωγή.
- Αντίληψη και συνειδητοποίηση των νόμων της φύσης.
- Να γνωρίσουν τις ασθένειες που προσβάλλουν τόσο το αμπέλι όσο και την ελιά και τα προβλήματα που προκύπτουν στους παραγωγούς.

B) Αγωγής Υγείας

- Διεύρυνση γνώσεων σχετικά με το δέντρο της ελιάς αλλά και του αμπελιού από την αρχαιότητα ως σήμερα (διατροφή – θρησκεία – καλές τέχνες).
- Κατανόηση από τα νήπια το πόσο σημαντική και διαχρονική είναι η αξία των καρπών της και του ελαιόλαδου καθώς και του σταφυλιού –κρασιού για τη διατροφή (πρωταγωνιστής της τροφής μας - Λάδι και μακροζωία).
- Να εκτιμήσουν τις αρετές του ελαιόλαδου γνωστές από την αρχαιότητα στην ιατρική επιστήμη (θεραπευτικές συνταγές, παραγωγή αρωμάτων)
- Να γνωρίσουν την ελιά ως σύμβουλο και ως έπαθλο (Ολυμπιακοί Αγώνες).

Γ) Πολιτιστικού Προγράμματος

- Ο πολιτισμός, η παράδοση, η τέχνη – με μέσο την ελιά και το λάδι ,το αμπέλι και το κρασί – ν' αγγίξουν τις ψυχές των νηπίων
- Απόκτηση εμπειριών από τον κόσμο των ενηλίκων και ειδικότερα γνωριμία με την ελιά και το λάδι ,το σταφύλι και το κρασί από άποψη ιστορική, μυθολογική, καλλιτεχνική, λαογραφική, λογοτεχνική.
 - Γνωριμία με τις καλλιτεχνικές δημιουργίες της χώρας μας.
 - Εμπλουτισμός λεξιλογίου μέσα από διαλογική συζήτηση.
 - Ανάπτυξη προσοχής και παρατηρητικότητας.
 - Δημιουργική έκφραση μέσα από κατασκευές, ζωγραφική, τραγούδι, δραματική και κινητική έκφραση.
 - Ανάπτυξη ομαδικότητας, συνεργασίας, εναλλαγής ρόλων

Επίτευξη στόχων.

Α' φάση: Σχεδιασμός του σχεδίου εργασίας. Προετοιμασία μέσα στην τάξη. Προτάσεις από τα παιδιά και τη Νηπιαγωγό , ιδέες παιδιών , τι γνωρίζουμε τι θέλουμε να μάθουμε ,κάνουμε υποθέσεις συμπληρώνουμε ερωτηματολόγιο ενημερώνουμε τους γονείς ευαισθητοποιώντας την τοπική κοινωνία. Προσχέδιο εργασίας. Με τη μέθοδο της ιδεοθύελλας.

Καταγράφουμε όλες τις ιδέες, όλες τις προτάσεις των παιδιών και τις ομαδοποιούμε ανάλογα με τις υποενότητες τους και στη συνέχεια φτιάχνουμε το ιστόγραμμα σ' ένα χαρτί με όλες τις προτάσεις. Το ιστόγραμμα εμπλουτίζεται, γιατί τα παιδιά συζητούν με τους γονείς τους και προτείνουν μαζί και άλλους τρόπους και δραστηριότητες στο προσχέδιο εκπαιδευτικής δράσης.

Το πρώτο ιστόγραμμα έχει ολοκληρωθεί. Η νηπιαγωγός φτιάχνει μαζί με τα παιδιά ένα δεύτερο που εξυπηρετεί τη διαθεματική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων.

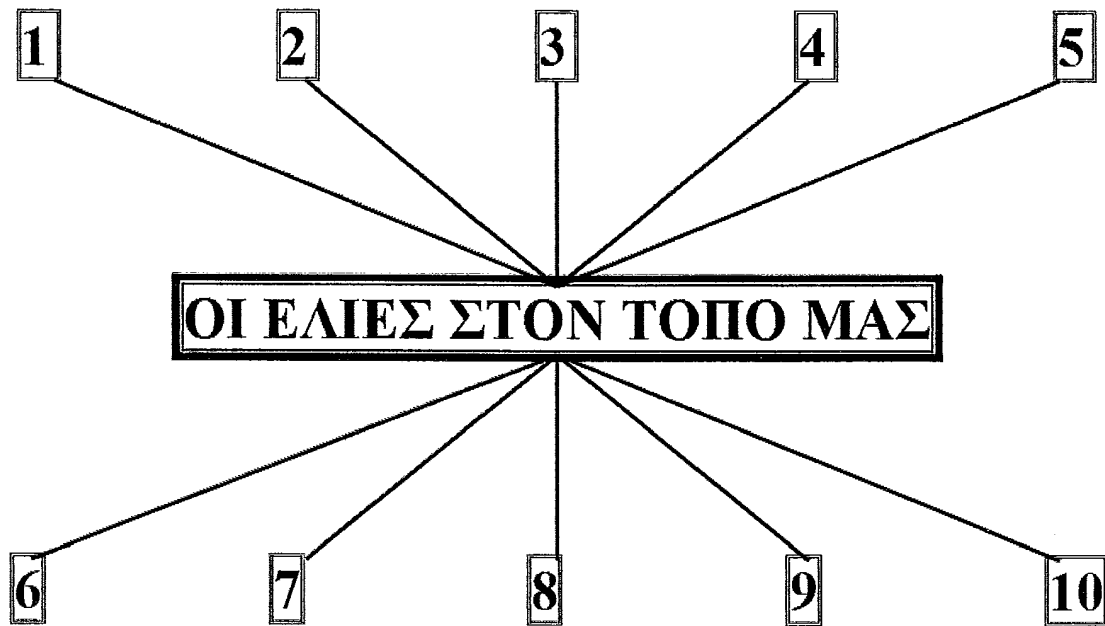
ΤΙ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ

- ❖ Η ελιά είναι δέντρο και καλλιεργείται σε πολλά μέρη της Ελλάδας.
- ❖ Οι ελιές (καρποί) είναι πικρές. Έχουν κουκούτσια μαύρα και σκληρά.
- ❖ Οι ελιές δεν τρώγονται μόλις τις κόψουμε από το δέντρο.
- ❖ Οι άνθρωποι έχουν πολλές δουλειές στους ελαιώνες.
- ❖ Το λάδι το κάνουν στο λιοτρίβι.
- ❖ Το λάδι το τρώμε στην σαλάτα και στα φαγητά μας.
- ❖ Όταν βαπτίζουν τα παιδιά τα λαδώνουν.
- ❖ Το χρησιμοποιούμε για να ανάβουμε το καντήλι.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

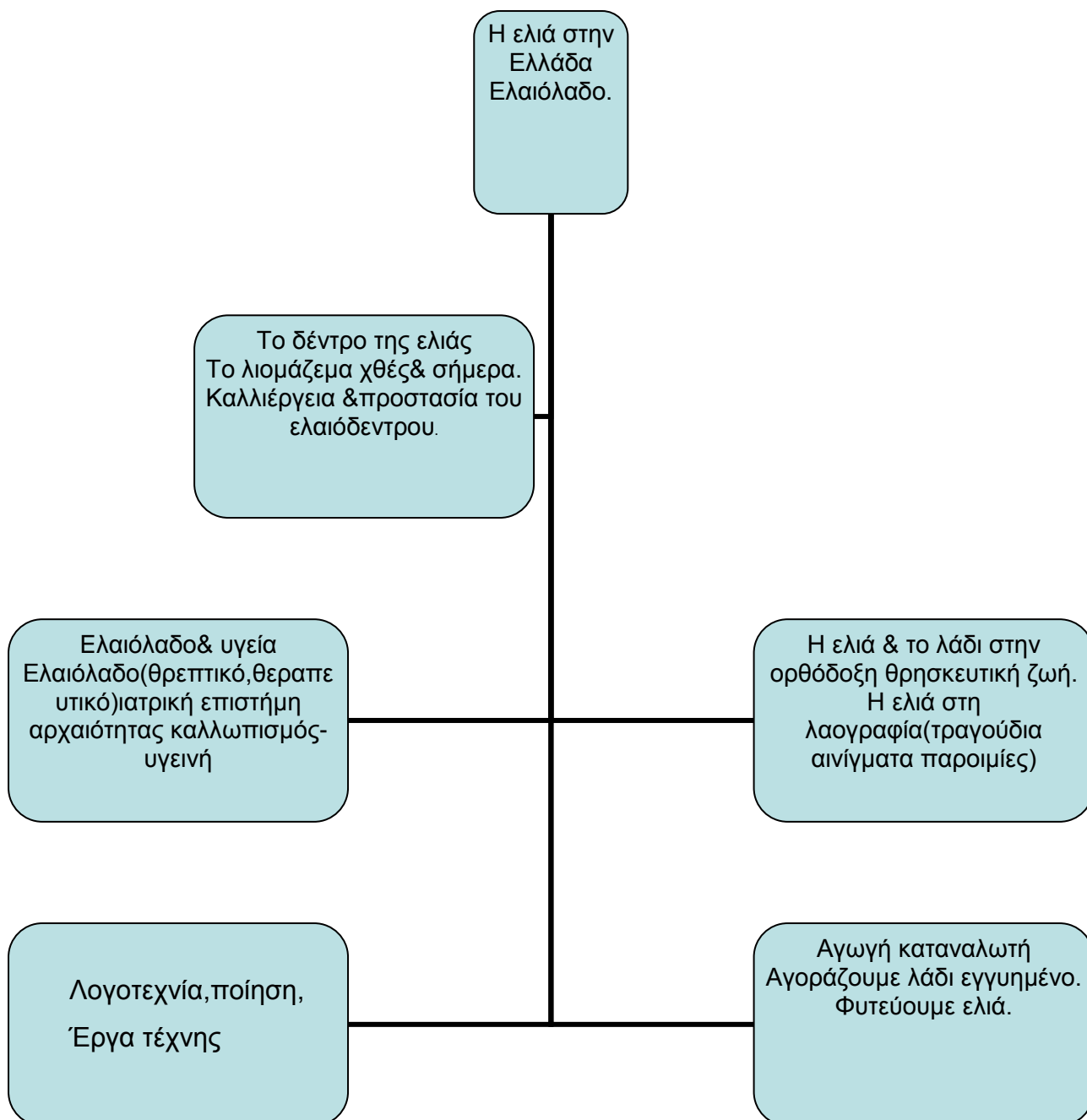
- ❖ Σπέρνουμε τα κουκούτσια και φυτρώνουν τα δέντρα;
- ❖ Γιατί δεν είναι ίδιες όλες οι ελιές (καρποί);
- ❖ Πώς γίνονται λάδι οι ελιές;
- ❖ Γιατί μερικές ελιές έχουν μεγάλες τρύπες στον κορμό;
- ❖ Γιατί βάζουν λάδι σε όλα τα φαγητά;
- ❖ Ποιές οι ασθένειες του ελαιόδεντρου και του ελαιοκάρπου;
- ❖ Ποιά προβλήματα προκύπτουν στους παραγωγούς;
- ❖ Ποιες οι ενέργειες των ανθρώπων αποτελούν απειλή για τον ελαιώνα αλλά και για το περιβάλλον γενικότερα;
 - ❖ Ποιες οι συνέπειες των τρόπων αντιμετώπισης των ασθενειών μη φιλικών προς το περιβάλλον (ψεκασμοί)

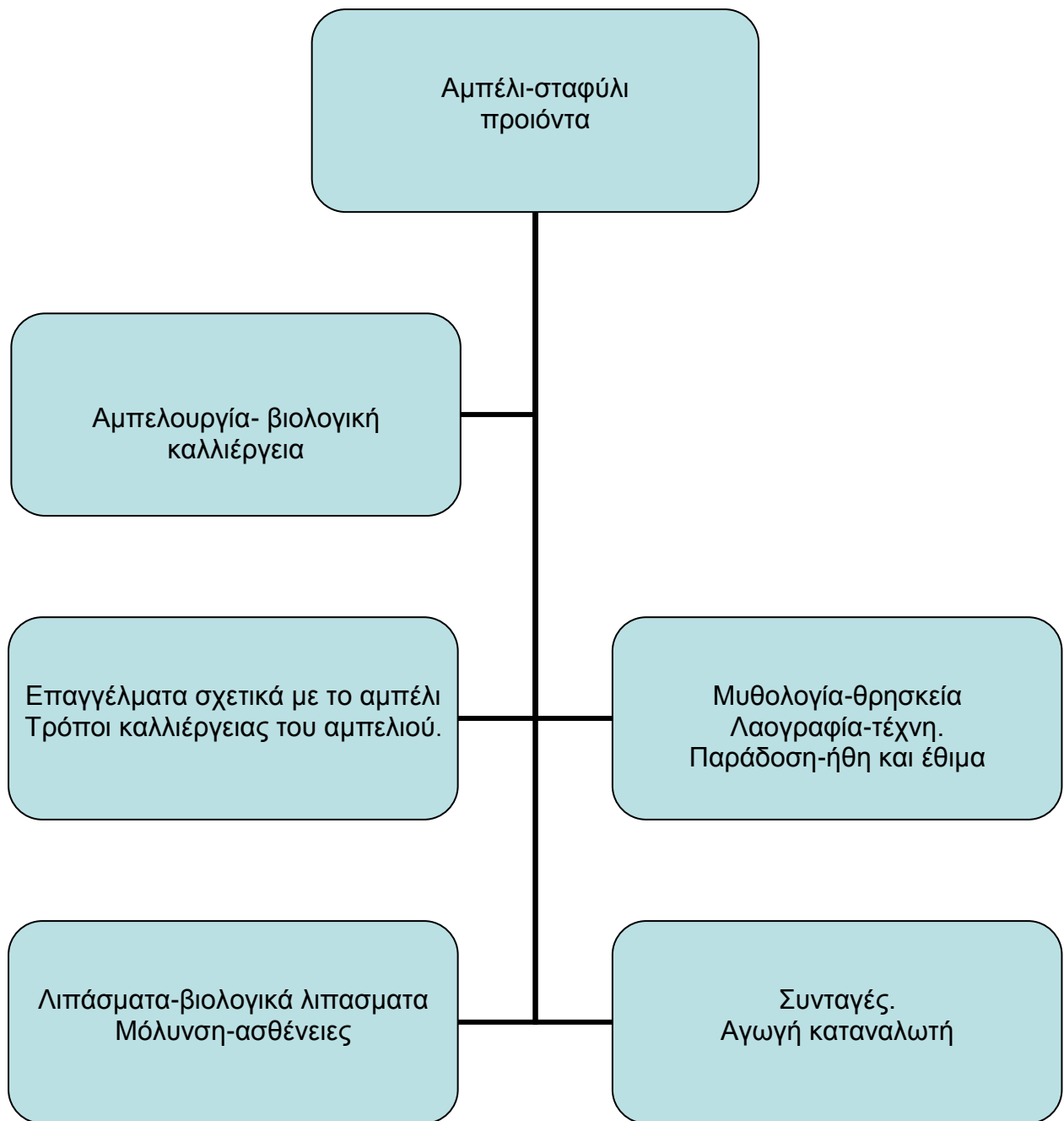
ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Να μιλήσουμε και να μάθουμε για τις ελιές.
2. Να επισκεφθούμε τις ελιές.
3. Να παίξουμε στις ελιές
4. Να ζωγραφίσουμε και να φτιάξουμε ελαιώνες.
5. Να φυτέψουμε ελιές.
6. Να τραγουδήσουμε.
7. Να μάθουμε για το λάδι.
8. Να αγοράσουμε ελιές από τη λαϊκή αγορά
9. Να πούμε ποιήματα, ιστορίες και παραμύθια
10. Να παίξουμε θέατρο – να παίξουμε κουκλοθέατρο

Στο τέλος της Α΄ φάσης τα παιδιά διαπιστώνουν πως ήδη γνωρίζουν αρκετά για το θέμα μας. Το σχεδιάγραμμα διαθεματικής προσέγγισης θα μας βοηθήσει να οργανώσουμε τις δραστηριότητες στο χρόνο.

B' φάση: ΘΕΜΑ: Η ΕΛΙΑ .

Διεξαγωγή και βίωση προγραμματισμένων και μη δραστηριοτήτων. Έρευνα πεδίου, αναζητήσεις απαντήσεων σε ερωτήματα που αναδύθηκαν στην Α' φάση, παρουσιάσεις νέων ιδεών και γνώσεων.

Οι δραστηριότητες κατανέμονται σύμφωνα με την ιδιαίτερη προτίμηση των νηπίων και τα ενδιαφέροντά τους. Σ' αυτή τη φάση δίνονται ευκαιρίες στα παιδιά να δραστηριοποιούνται σε μικρές ομάδες. Αυτή η φάση καταλαμβάνει τον περισσότερο χρόνο.

Στην πρόταση να μιλήσουμε και να μάθουμε για τις ελιές, οι ομάδες συλλέγουν πληροφορίες από άμεσες πηγές (συνεντεύξεις από γονείς, γείτονες και άλλους) και από βιβλία, περιοδικά κ.α.

Με την πάροδο του χρόνου η «γωνιά» πλουτίζεται με έντυπο και ηχογραφημένο υλικό. Ταυτόχρονα από άλλη ομάδα δημιουργείται «φυσική γωνιά».

Η δεύτερη πρόταση υλοποιείται συγχρόνως με την πρώτη, γιατί για να μάθουμε για τις ελιές χρειάστηκε να κάνουμε πολλές επισκέψεις στους ελαιώνες, κατά τη διάρκεια του χρόνου, παρακολουθώντας τις δουλειές του ελαιοκαλλιεργητή. Ενώ δεν είχαν προτείνει επίσκεψη στον γεωπόνο, η ανάγκη για περισσότερες πληροφορίες τα οδηγεί σ' αυτόν. Νέα ενδιαφέροντα και νέες ερωτήσεις αναδύονται που οδηγούν σε προγραμματισμούς που δεν έχουν καταγραφεί στην Α' φάση στο προσχέδιο εργασίας και τους σημειώνουμε στο Σχεδιάγραμμα Διαθεματικής Προσέγγισης που βρίσκεται μόνιμα αναρτημένο στον πίνακα και το συμβουλεύονται.

Η Τρίτη πρόταση των παιδιών είναι αυτή που πραγματοποιείται σε κάθε μας επίσκεψη στους ελαιώνες. Με το παιχνίδι στις ελιές τα παιδιά ωθούνται σε δραστηριότητες που επαναλαμβάνονται με διαφορετικούς στόχους κάθε φορά. Συμβολικό παιχνίδι, δραματοποίηση, γλωσσικές, πρωτομαθηματικές, κινητικές, εικαστικές, μουσικές και άλλες δραστηριότητες φυσικά και αβίαστα γίνονται πράξη.

Η παραγωγή ποικίλων έργων από τα νήπια αντιστοιχεί στην τέταρτη πρότασή τους.

Συζητούν για την διοργάνωση της επίσκεψης, προετοιμάζονται (τι θα πάρουν μαζί τους, ποιες ομάδες θα ετοιμάσουν τα ερωτηματολόγια, κανόνες

συμπεριφοράς κ.α.). Βιώνουν την επίσκεψη. Θέτουν ερωτήσεις, μαγνητοφωνούν, φωτογραφίζουν, παρατηρούν πως οι ελιές γίνονται λάδι.

Πειραματιστήκαν με το νερό και το λάδι (βυθίζεται – επιπλέει). Βίωσαν τις ιδιότητες του λαδιού (καίγεται, φωτίζει, λαδώνει κ.α.), έκαναν λαδοζωγραφίες κι άναψαν το καντήλι και το λυχνάρι.

Φτιάξαμε σαλάτες με μπόλικο λάδι κι ελιές. Καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου εκπαιδευτικής δράσης γίνονται διαλείμματα ενημέρωσης, όπου τα παιδιά μοιράζονται μεταξύ τους ερωτήσεις, απαντήσεις και λύσεις που συγκρίνονται με τις αρχικές δικές τους ιδέες και τις ιδέες της νηπιαγωγού.

Συμβουλευόμαστε όλοι μαζί το Σχεδιάγραμμα και αξιολογούμε την πρόοδο του σχεδίου για ανατροφοδότηση.

Η ΕΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΔΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- Να έρθουν σε επαφή με την εκκλησιαστική παράδοση.
- Να θυμηθούν από τις δικές τους εμπειρίες που χρησιμοποιείτε το λάδι στην Εκκλησία.
- Να γνωρίσουν τους συμβολισμούς που δίνει η Εκκλησία στο λάδι.

Δραστηριότητα

Επίσκεψη του νηπιαγωγείου στην Εκκλησία

Επισκεφτήκαμε με τα παιδιά το Ι.Ν. Αγίου Νικολάου και συναντήσαμε τον Πατήρ Γεώργιο. Ο ιερέας μίλησε στους μαθητές για τη χρήση του λαδιού στα καντήλια ως πηγή συμβολικό φωτός μπροστά στα εικονίσματα.

Επίσης για τα Μυστήρια του Ευχελαίου και της Βάφτισης όπου το λάδι συμβολίζει δύναμη και υγεία (ψυχική και σωματική).

Δραστηριότητα

Ο Χριστός στο όρος των ελαιών.

Πριν από το Πάσχα μιλήσαμε για τη Ζωή ,τα Πάθη ,τη Σταύρωση και την Ανάσταση του Χριστού.

Είπαμε στα παιδιά ότι την νύχτα της προδοσίας του Χριστού από τον Ιούδα , ο Ιησούς προσευχήθηκε στον Θεό Πατέρα του στο όρος των Ελαιών και δάκρυσε στη ρίζα μιας ελιάς.

Δραστηριότητα

Βάφουμε κόκκινα αυγά.

Βάψαμε στην τάξη μας κόκκινα αυγά και τα αλείψαμε με λάδι για να διατηρούνται εκτός ψυγείου και να γυαλίσουν. Γνώρισαν με αυτό το ν τρόπο δύο ακόμη ιδιότητες του λαδιού.

Το κλαδί της ελιάς σύμβολο ειρήνης

Στόχοι

Να γνωρίσουν τα παιδιά γιατί επικράτησε να συμβολίζουμε την ειρήνη με ένα περιστέρι που έχει στο ράμφος του κλαδί ελιάς.

Δραστηριότητα

«Η κιβωτός του Νώε»

Διαβάσαμε από το βιβλίο την ιστορία της Κιβωτού.

Δραστηριότητα

Τα παιδιά δραματοποίησαν την ιστορία.

Δραστηριότητα

Φυτέψαμε ένα μικρό ελαιόδεντρο στην αυλή. Στην αυλή του σχολείου υπάρχουν πολλά δέντρα, κανένα όμως ελαιόδεντρο. Έτσι αποφασίσαμε να φυτέψουμε εμείς μια ελιά για να δώσουμε το μήνυμα της ειρήνης.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Στόχοι

- Να έρθουν σε επαφή με τη μυθολογία.
- Να κατανοήσουν ότι η σπουδαιότητα του δέντρου της ελιάς ήταν και είναι τόσο μεγάλη ώστε οι άνθρωποι να πιστέψουν ότι είναι δώρο Θεού και να πλάσσουν το σχετικό μύθο.
- Να διατυπώσουν ότι από τόσο παλιά οι άνθρωποι δούλευαν στον ελαιώνα για τις ελιές και το λάδι, όπως ακριβώς συνεχίζουν να κάνουν και οι γονείς τους σήμερα.

Δραστηριότητα

Οι Δώδεκα (12) Θεοί του Ολύμπου.

Διαβάσαμε εικόνες, από την Ιστορία του Ελληνικού Έθνους με αγγειογραφίες που απεικονίζουν τους Θεούς και τις Θεές.

Δραστηριότητα

Ο αγώνας της Αθηνάς με τον Ποσειδώνα.

Δραματοποίηση του μύθου από τα νήπια.

Οι ομάδες έχουν συγκεντρώσει πολύ υλικό στο Νηπιαγωγείο μας. Βιβλία που γράφουν για την ελιά και το λάδι στην Ορθόδοξη θρησκευτική ζωή, τη Μυθολογία, τους Ολυμπιακούς Αγώνες, τη Λαογραφία.

Συγκεντρώσαμε τραγούδια και αινίγματα, πολλές παροιμίες, παιχνίδια, λογοτεχνικά κείμενα, ποιήματα. Συλλέξαμε και εκθέτουμε στο Νηπιαγωγείο μας έργα τέχνης και αφού τα επεξεργαζόμαστε, εκθέτουμε δίπλα και τα έργα των νηπίων. Σε ξεχωριστές καρτέλες έχουμε γράψει τους τίτλους των έργων και σε άλλες τους δημιουργούς. Πολλά νήπια μπορούν να αντιστοιχίζουν το έργο με τον τίτλο και το δημιουργό του.

Γράψαμε λίστες με το «λεξιλόγιο της ελιάς>>

Γ' φάση: Η ΕΛΙΑ.

Το πρόγραμμα είναι σε εξέλιξη, ωστόσο η αξιολόγηση γίνεται από την αρχή του προγράμματος από όλους του εμπλεκόμενους και πρώτα απ' όλους από τα ίδια τα νήπια, αφού το ενδιαφέρον τους είναι αμείωτο. Οι εμπειρίες τους γίνονται οργανωμένη γνώση. Ο γενικός σκοπός κι οι επιμέρους στόχοι στο μεγαλύτερο τους μέρος έχουν υλοποιηθεί.

Συλλέχθηκαν πολλά και ποικίλα καλλιτεχνικά δημιουργήματα με αποτέλεσμα τον πλούτο της αισθητικής καλλιέργειας των νηπίων. Μαζέψαμε ελιές παρέα με τον Θεόφιλο «Το μάζεμα των ελαιών εν Μυτιλήνη». Χρησιμοποιούν συμβολικό τρόπο για να αναπαραστήσουν και να ανακεφαλαιώσουν όσα έμαθαν κατά τη διάρκεια του σχεδίου εκπαιδευτικής δράσης. Έκθεση έργων, πινάκων, φωτογραφιών, δραματοποίηση, μουσική, χορός, θεατρική παράσταση.

Εκμεταλλεύονται και αξιοποιούν κάθε ευκαιρία για δημιουργική έκφραση. Μεταφέρουν στο σπίτι τους ιδέες, γνώσεις, εμπειρίες, τραγούδια, ποιήματα κ.α. τη χαρά της προσωπικής και ομαδικής δημιουργίας. Μοιράζονται τις ανακαλύψεις με τους άλλους (Αξιολόγηση – Ανακοίνωση αποτελεσμάτων).

Αποφασίσαμε να φτιάξουμε ένα βιβλίο με τις φωτογραφίες που βγάζουμε σ' όλη τη διάρκεια τους προγράμματος. Τα παιδιά τις βάζουν σε χρονική σειρά, επαναφέροντας στη μνήμη τους ολόκληρο το σχέδιο εργασίας. Γράφουν όπως μπορούν ή υπαγορεύουν λεζάντες για την κάθε μια φωτογραφία.

Στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα, comenius που πήρε μέρος το 6/θ Δημοτικό Σχολείο Δαμασίου πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη στο νηπιαγωγείο μας από τους εκπαιδευτικούς άλλων έξι (6) χώρων από την Αγγλία, Πορτογαλία, Πολωνία, Τουρκία, Ισπανία, Ουγγαρία.

Τα νήπια με τη νηπιαγωγό τους, πρόσφεραν από ένα μπουκάλι λάδι στους εκπαιδευτικούς του προγράμματος.

ΤΡΥΓΟΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι μέθοδοι που προσεγγίσαμε το θέμα τρύγος είναι η βιωματική μέθοδος, η αλληλοδιδασκτική μέθοδος η διαθεματική μέθοδος η ομαδοσυγκεντρωτική καθώς και η μελέτη πεδίου.

Β' φάση ΘΕΜΑ: ΤΡΥΓΟΣ

Τι είναι τρύγος; Πότε γίνεται, που γίνεται, πώς γίνεται;

Αμπέλι, πατητήρι, οινοποιείο, σήμερα και στα παλιά χρόνια.

Ποιοι δουλεύουν στο αμπέλι.

Σταφύλι. Τι φτιάχνουμε με τα σταφύλια (χυμό, γλυκό, μούστο

Σταφύλι.

Μούστο: κρασί, ξίδι, μουσταλευριά, μουστοκούλουρα

Δραστηριότητες – προτάσεις των παιδιών

1. Να φτιάξουμε σταφύλι με χαρτί γκοφρέ.
2. Να τραγουδήσουμε τραγούδια παιδικά για το σταφύλι.
3. Να ζωγραφίσουμε.
4. Να παίξουμε.
5. Να φτιάξουμε σταφιδόψωμο.
6. Να φάμε σταφίδες και σταφύλια.
7. Να κόψουμε αμπελόφυλλα.

Να δούμε φωτογραφίες των παιδιών και των οικογενειών τους από τον τρύγο.

A. Δραστηριότητα συνταγή παρασκευή μουστοκούλουρα.

Στόχος Να αρχίσουν τα νήπια να γράφουν όπως μπορούν.

Υλικά

1 1/2 κουταλάκι γλυκού σόδα φαγητού.

1 κουταλάκι γλυκού γαρίφαλο.

2 κουταλάκια γλυκού κανέλα.

1/2 κουταλάκι γλυκού μοσχοκάρυδο.

2 κουταλάκια σούπας κονιάκ.

2 κουταλάκια σούπας χυμό λεμονιού.

4 κούπες αλεύρι.

1 κούπα πετιμέζι.

½ κούπα ελαιόλαδο

Παρασκευή; Σε ένα μπόλ ετοιμάζουμε τη ζύμη για τα μουστοκούλουρα .Ρίχνουμε τα υλικά και ανακατεύουμε καλά το μίγμα .Τέλος προσθέτουμε το αλεύρι. Στη συνέχεια φτιάχνουμε τα κουλουράκια και τα τοποθετούμε σε λαδωμένο ταψί και τα ψήνουμε στους 180C για 30 λεπτά της ώρας

B.Δραστηριότητα: Συνταγή –παρασκευή σταφιδόψωμου.

Τα νήπια με τη βοήθεια μιας μητέρας και της νηπιαγωγού φτιάχνουν σταφιδόψωμο.

Γράφουν τη συνταγή όπως μπορούν:

1 κούπα λάδι.

2 κούπες ζάχαρη.

2 κούπες μούστο.

5 ½ κούπες αλεύρι.

1 σακουλάκι μαύρες σταφίδες.

Κανέλλα

Γαρίφαλο.

Μετρούν τις ποσότητες και συγκρίνουν.

Δραστηριότητα Μελέτη πεδίου.

Επίσκεψη στο Οινοποιείο Ανδρέου. Πριν μαζί με τα παιδιά είχαμε γράψει ένα ερωτηματολόγιο με τις ερωτήσεις που θα έκαναν.

1) Τι είναι Τρύγος;

2) Τα προϊόντα που παίρνουμε από τα σταφύλια.

3) Πώς γίνεται το κρασί και το τσίπουρο.

Δραστηριότητα έργα τέχνης.

Στόχος Να έρθουν σε επαφή με την τέχνη

Τα νήπια είδαν στον υπολογιστή έργα τέχνης του Κλωντ Μονέ-νεκρή φύση με μήλα και σταφύλια. Του Φρανσίσκο Γκόγια –Ο τρύγος. Μιλήσαμε για τα χρώματα, κάναμε δικούς μας πίνακες ζωγραφικής.

Δραστηριότητα φωτογραφίες

Στόχος Να έρθουν σε επαφή με την τέχνη της φωτογραφίας.

Έδειξα στα νήπια φωτογραφίες σχετικά με το αμπέλι και τον τρύγο.

<<Η Ελλάδα του Τάκη Τλούπα>>και<< Η Ελλάδα του μόχθου>>. Παρατήρησαν ομοιότητες και διαφορές από το χθές και το σήμερα.

Δραστηριότητα προφορική επικοινωνία

Στόχος: Τα νήπια μέσω αυτού θα γνωρίσουν στοιχεία από τη λαϊκή παράδοση.

<<Σεπτέμβρης ο τρυγητής>>. Λέμε παροιμίες για το αμπέλι και το κρασί.

-Αγάλι ,αγάλια φύτευε ο γεωργός το αμπέλι κι αγάλι ,αγάλια έγινε η αγουρίδα μέλι.

-Αμπέλι για την αφεντιά σου κι ελιά για τα παιδιά σου.

-Αμπέλι του χεριού σου κι ελιά του παππού σου.

-Έλα παππού μου να σου δείξω τα αμπελοχώραφα σου.

-Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι και τον Αύγουστο σταφύλι.

-Θέρος τρύγος πόλεμος δεν περιμένουν.

-Το αμπέλι θέλει αμπελουργό ,το σπίτι νοικοκύρη και το καράβι στο γιαλό θέλει караβοκύρη.

-Της Αγιά-Μαρίνας σύκα του Αι-Λιος σταφύλι και του Άγιου Παντελεήμονα γεμάτο το καντήλι.

-Μάζευε κι ας είναι και ρώγες.

-Γενάρη πίνουν το κρασί ,το θεριστή το ξύδι.

Δραστηριότητα Μαθηματικά

Στόχος Να μάθουν τα νήπια τον κύκλο.

Το σταφύλι λειτουργεί ως αφορμή για να μάθουμε ακόμη περισσότερα πράγματα για τον κύκλο. Θα κάνουμε το δικό μας κύκλο ,θα τον βρούμε γύρω μας. Τα παιδιά με την συνοδεία μουσικής χορεύουν με τα μπαλόνια προσέχοντας μην τους πέσει κάτω και σκάσει το μπαλόνι σταφύλι.

Δραστηριότητα Μουσική αγωγή.

Στόχος Να μάθουν τα παιδιά τραγουδάκια και ποιηματάκια που αναφέρονται το κρασί και στον τρύγο.

Ένα άμεσο συνδεδεμένο με τον τρύγο είναι το τραγούδι τσιριτρό του Ζ.

Παπαντωνίου αυτό θα τους βοηθήσει να εισέλθουν στο πνεύμα του τρύγου και να απομνημονεύσουν το τραγουδάκι για την καλύτερη κατανόηση του θέματος.

Δραστηριότητα Δραματική τέχνη

Στόχος

Να μιμηθούν τα νήπια και να αναπαραστήσουν μια μέρα στο αμπέλι.

Αναπαριστούμε μια μέρα στο αμπέλι, αφού τα νήπια γνωρίζουν από τους γονείς τους που ασχολούνται με τα αμπέλια τις καθημερινές ασχολίες τους.

Γραφή – Στόχος: Να αντιγράφουν λέξεις όπως μπορούν αντιγράψουμε τις λέξεις, τρύγος, σταφύλι, αμπέλι, όπως μπορούμε.

Εικαστικά

Στόχος

Να δημιουργήσουν με νέα υλικά και να ευχαριστηθούν μέσα από τις δημιουργίες τους.

1. Κατασκευής σταφύλια (χαρτόνι, φελλός)
2. Ζωγραφική σταφύλι με φύλλο με τύπωμα σφουγγαριού.

Μυθολογία – Στόχος

Να γνωρίσουν τον μύθο η αλεπού και τα σταφύλια να ευχαριστηθούν ακούγοντάς τον και στην συνέχεια να τον δραματοποιήσουν.

Δραστηριότητα

Τα νήπια έφτιαξαν μούστο με τη βοήθεια της νηπιαγωγού- γονέων και στην συνέχεια το ήπιαν ως χυμό στο δεκατιανό τους.

Φυσική Αγωγή

Να παρακολουθήσουν από κοντά τη διαδικασία με την οποία παράγεται το κρασί.

Επίσκεψη των νηπίων σε αμπελώνα του χωριού.

Μέθοδοι αξιολόγησης

Αρχικά η νηπ/γός διερεύνησε το επίπεδο των γνώσεων, των εμπειριών των νηπίων με ερωτηματολόγιο και με την ενασχόλησή τους στη γωνία παρατήρησης (αρχική αξιολόγηση). Με την καθημερινή παρατήρηση του κάθε παιδιού έλεγξε το βαθμό εμπέδωσης των πληροφοριών και των νέων γνώσεων, καθώς και τις νέες αντιλήψεις και αντιλήψεις και δεξιότητες που

άρχισαν να αναπτύσσονται ,μέσα από τις ατομικές και ομαδικές εργασίες τη συμμετοχή στις επισκέψεις τα παιχνίδια ,τη συζήτηση (διαμορφωτική αξιολόγηση).Τέλος με την επανάληψη του ερωτηματολογίου και την τελική παρουσίαση του προγράμματος διαπιστώσαμε κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι αρχικοί μας στόχοι.(τελική αξιολόγηση).Τα νήπια έμαθαν για την ανάπτυξη του φυτού και την καλλιέργεια του αμπελιού και τις ασθένειες που το απειλούν. Προβληματίστηκαν ως προς την βιολογική γεωργία σε σύγκριση με την συμβατική γεωργία. Ευαισθητοποιήθηκαν σε θέματα μόλυνσης του περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα ευαισθητοποιήθηκαν και οι γονείς των νηπίων.

Αποτελέσματα

- Ένταξη των Τ.Π.Ε στην εκπαιδευτική πράξη. Τα νήπια έγραψαν στον υπολογιστή λέξεις από τους πίνακες αναφοράς για το αμπέλι , βρήκαν την συνταγή για το σταφιδόψωμο, είδαν βίντεο με τη διαδικασία του τρύγου.
- Απόκτηση νέων γνώσεων, ιδεών και εμπειριών σχετικά με την παραγωγή κρασιού και τσίπουρου.
- Εμπλουτισμός λεξιλογίου μέσα από την εκμάθηση τραγουδιών παραδοσιακών.
- Δημιουργική έκφραση μέσα από σπουδαία έργα τέχνης.
- Ανάπτυξη προσωπικής σχέσης με τον πολιτισμό που συνοδεύει τα προϊόντα της ελληνικής γης.
- Ανάπτυξη ενδιαφέροντος για το πρωτότυπο υλικό που προκύπτει από τη χρήση του Η/Υ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα νήπια και η νηπιαγωγός τους, παρουσίασαν όλα όσα κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς πραγματοποίησαν, προσεγγίζοντας διαθεματικά και βιωματικά <<το σταφύλι και την ελιά >>Τα προϊόντα που παράγονται στο χωριό μας ήρθαν στο τραπέζι μας ,φτιάχνοντας υπέροχες παραδοσιακές λιχουδιές με την βοήθεια των μαμάδων και γιαγιάδων των νηπίων.

Μέσα από την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μας δόθηκε η ευκαιρία να πραγματοποιήσουμε ένα άνοιγμα του νηπιαγωγείου στην κοινωνία και να ευαισθητοποιήσουμε όλους τους εμπλεκόμενους (μαθητές ,γονείς κάτοικοι του χωριού τοπικές αρχές)Μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος γνωρίσαμε το περιβάλλον και

συνειδητοποιήσαμε τη σημασία της αειφορίας στη ζωή μας. Αυτό μας οδήγησε στο να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση μας ,ώστε να διατηρούμε το περιβάλλον υγιές για να μας εξασφαλίζει μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Το φωτογραφικό υλικό είναι:

Από την επίσκεψη σε γειτονικό αμπελώνα.

Από την επίσκεψη στο οινοποιείο Δαμασίου.

Από την επίσκεψη στο λαογραφικό μουσείο.

Από την επίσκεψη στον ελαιώνα.

Από την επίσκεψη στο Κ.ΑΠ.Η Δαμασίου

Από την Εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Από την επίσκεψη των εκπ/κων άλλων χωρών

Από την Βαφή αυγών.

Από την Παρασκευή μουστοκούλουρων.

Από την Παρασκευή σταφιδόψωμου.

.Από την υγιεινή διατροφή στο δεκατιανό των νηπίων.

Από την αξιολόγηση-παρουσίαση του προγράμματος.